

BRIEFING ZA NOVINARE

Izvešće o korištenju prepristupnih programa pomoći Europske unije

- Republika Hrvatska je korisnica prepristupnih programa CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, te jedinstvenog instrumenta prepristupne pomoći IPA, koji zamjenjuje dosadašnje programe u financijskoj perspektivi 2007-2013, a sastoji se od pet komponenti: Komponenta I - Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija, Komponenta II - Prekogranična suradnja, Komponenta III - Regionalni razvoj, Komponenta IV - Razvoj ljudskih potencijala i Komponenta V - Ruralni razvoj, kroz koji je Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2010. ukupno dodijeljeno 592,6 milijuna eura.
- Hrvatski sustav upravljanja prepristupnim fondovima EU zajedno sa svim uključenim institucijama akreditiran je od strane Europske komisije u veljači 2006. godine za programe CARDS, Phare i ISPA. U studenom 2008. Europska komisija dala je Hrvatskoj akreditaciju i za program IPA. **To znači da je potvrđeno da su institucije i procesi uređeni na način koji jamči transparentno i učinkovito korištenje prepristupnih programa EU.**
- Sustav institucija koje upravljaju prepristupnim programima radi uz unaprijedne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije EK te se svaki korak u postupku provedbe odobrava od strane Delegacije EK. Na odobrenje se šalje tehnička dokumentacija prije objave natječaja, obavijest o objavi natječaja, imenovanje evaluacijskog odbora, izvješće o odabiru, ugovori, itd. Tijekom postupka odabire se najpovoljniji ponuđač, a proces odabir također prati i predstavnik Delegacije EK.
- Kroz prepristupne programe CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD za razdoblje 2003-2006 godina ukupno nam je dodijeljeno 297,23 milijuna eura, od čega je do 30.6.2009. godine ugovoreno 239,80 milijuna eura odnosno 80,68%. U tijeku je ugovaranje za program ISPA te će konačni postotak ugovaranja biti veći.
- Kroz prepristupni program IPA za razdoblje 2007-2010 ukupno nam je dodijeljeno 592,6 milijuna eura. Regulativa Europske komisije po kojoj su se institucije pripremale za rad s IPA sredstvima objavljena je u ljeto 2007. godine. Nakon toga su započete zahtjevne pripreme izgradnje sustava koji radi po EU pravilima i u skladu s donesenom regulativom. Dozvola za rad dobivena je u studenom 2008. godine. Nakon dobivene dozvole institucije su završavale pripremu dokumentacije za objavu natječaja i početak postupka ugovaranja. Sva dokumentacija se šalje Delegaciji europske komisije na odobrenje. Trenutno je u tijeku usuglašavanje dokumentacije, pokretanje postupaka nabave i ugovaranja nakon čega slijedi provedba ugovorenih projekata. Rok za ugovaranje i provedbu projekata je 2013. godina.
- Plaćanja su u tijeku; do 30.6.2009. godine plaćeno je 159,43 milijuna eura. Potrebno je naglasiti da će se konačni podaci o iskorištenim sredstvima za pojedini program znati nakon završetka svakog programa.

- **DOZNAČENA SREDSTVA**

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2009. godine Europska komisija je na račun Nacionalnog fonda doznačila 40,3 milijuna eura. Sredstva su doznačena za programe PHARE, ISPA, SAPARD i IPA komponenta IV.

Ukupno su od početka korištenja prepristupnih programa do 30. lipnja 2009. godine zatražena sredstva za programe od Europske komisije u iznosu 266,45 milijuna eura, a doznačeno je 250,17 milijuna eura. Uplata razlike sredstava očekuje se do kraja godine.

- **Program IPA 2007 komponenta I**

Financijski sporazum o dodjeli sredstava iz programa IPA I komponente 2007 između Republike Hrvatske i Europske komisije potpisan je 17. studenoga 2008.

Za financiranje projekata u nadležnosti SAFU dodijeljeno je ukupno 39,95 milijuna EUR iz kojih će se financirati 49 projekata. Od spomenutog broja projekata objavljeni su natječaji za 47 projekata, a do sada je potpisano 8 ugovora u ukupnom iznosu 3.282.902,18 eura. Budući je krajnji rok za ugovaranje projekata financiranih putem ovog programa 17. studeni 2010. godine do tada se očekuju ugovaranje cjelokupne alokacije.

- **Program IPA 2008 komponenta I**

Financijski sporazum o dodjeli sredstava iz programa IPA I komponente 2008 između Republike Hrvatske i Europske komisije potpisan je 5. lipnja 2009.

Za financiranje projekata u nadležnosti SAFU dodijeljeno je ukupno 35,79 milijuna EUR kojima će se financirati ukupno 55 projekata. Ugovaranje projekata u okviru ovog programa je u tijeku. Trenutno je objavljeno i/ili je u proceduri ugovaranja 8 natječaja. Rok za ugovaranje je 05. lipnja 2011.

Procedura ugovaranja dozvoljavaju mogućnost otkazivanja objavljenih natječaja u opravdanim slučajevima koji su definirani procedurama Europske unije. Za svako objavljivanje pa tako i otkazivanje te ponovno objavljivanje natječaja potrebno je unaprijed dobiti suglasnost Delegacije europske komisije.

Osnovna načela prilikom ugovaranja su: TRANSPARENTNOST (sva se dokumentacija javno objavljuje, te je odobrena od strane Delegacije EK), JEDNAKO POSTUPANJE prema svim natjecateljima, NEPRISTRANOST (osiguravanje potpune nepristranosti članova evaluacijskih odbora) i PROPORCIONALNOST (kriteriji odabira moraju biti proporcionalni uvjetima natječaja).